

Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 - 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Maṣhelɔ Ma Aṇfəm ɲa Rɔru Ta ʌmari Ma Rɔwuni Kəpet

KAWASƏR ʌŊKAN

Ɔwa ta salata kɔsɔthnɛ ʌyiki a komɔnɛ aṇ fəm akəpet, ɔwa yi ʌmari məthənɔnɛ a komɔnɛ ɲa-e, ɲa yi ʌɲgbeth ɲa rɔwankom, mɔlompi, yi mɔthɔfɔl ka nɔru.

Ɔwa, ka kɔlɔ agbɔp yi kɔsay ʌmari ma aṇfəm akəpet mɔ po kɔlɔ kɔdifoθhɔnɛ ʌke po ləsər tɔtemp ta aṇfəm akəpet, ɔwa kə po kɔlɔ ka rɔru ʌre, pə yi naɲɔl aṇfəm akəpet mɔɲba naɲ rɔwankom ra kɔfɔf, kɔlɔɲ ɛdina, kəte ba rənes kəpa ye, ʌɲe ɲa tha yi mɔfela ma aṇfəm akəpet thɔɲ bɛ nɔru. Ɔwa ɔ fisa ti, kɔmɔ a te gbɔndar aṇfəm rə tɔy o tɔy bɛ mə yɔ ɲa aṇ thɔlɔthɔnɛ tə kəfumpər aṇe bət ʌɲfɔsɔ mə thɔlɔr ɲa-e, ɔwa tɔsoma, a yi təkə bot ɛthɔ məkunkəla ɲa-e.

Ɔwa a yi təkə sakəθhi ʌkɛra ʌke dɛr o dɛr, təkə yɔ tɔthɔf ta rɔru bɛ təmanɛ. Ɔwa tɔsoma aṇfəm ɲa tɔthɔf bɛ aṇ wopɔnɛ ka rɔru, aṇ bot ka mɔsekɔrɔnɛ mɔɲ təkə bɛɲ kɔmɔ aṇ gbasi ɔfu fəlen mɔlane ma kɔsɔɲ aṇfəm akəpet ʌmari akomɔnɛ ɲa, ka ayiki yi to wuni kəpet ɔ yi-e, kəpa rɔniɲaɲi, yi bom ɲaɲ a thənɔnɛ. Ɔwa aṇ bɛɲ təkə səkɔ ro di rɔwankom yi mayi mɔkolo mɔ aṇfəm akəpet.

Ɔwa rokɔm kati bɛ tɔthɔf ʌte yi ka ʌɲnənki aṇe, təsɔnɛ kəpa, tɔ tə wopɔnɛ rəkin yi tɔthɔf ta rɔru tək sakəθhi yi kəwop ʌmari a komɔnɛ aṇfəm akəpet yi tɔwankom tɔɲ.

Ɔwa aṇpo bɛɲ tə kəyi kɔsɔthnɛ ʌmari ʌme yi rɔwankom ʌre, yɔ yi aṇkolo ɲa mɔsekɔrɔnɛ ʌme.

Tɔsoma ʌkamathɔ ka Aṇfəm ɲa Rɔru kə Thɔsɔ

ʌkɛra ʌke kəpa :

Maṣhelɔ ma kɔsɔɲ ʌmari a komɔnɛ aṇfəm akəpet ʌme, mɔ yi ɔtəml wa wuni o wuni yi ka tɔthɔf ta rɔru bɛ kɔmɔ wuni o wuni, ʌgbɔp o gbɔp ka rɔru, ɔ yi təkə bot mɔsekɔrɔnɛ ʌme rə mɛrɔ ʌlɔkɔ bɛ, rə kəθhəkəsɔ aṇfəm akəpet kɔmɔ aṇ səkɔ ʌyikis ʌmari a komɔnɛ aṇfəm akəpet yi tɔwankom tɔɲ ro di, kətɔɲ ka aṇɔ yi ka tɔthɔf ro kor yi aṇe yi ka tɔthɔf təbrɔɲ. Kɔmɔ aṇfəm bɛ ka rɔru aṇ wop mɔsekɔrɔnɛ ʌme. Ɔwa kɔmɔ aṇ sɔthnɛ, yi kəwop mɔsekɔrɔnɛ ʌme kətɔɲ ka aṇfəm ɲa tɔthɔf yi ka ʌɲnənki ʌɲe yi kətɔɲ ka aṇfəm bɛ mɔɲ kaman-e :

1. ʌɲsəkəl ʌtɔtɔkɔ

A kom aṇfəm akəpet bɛ ɲa aθhənɔnɛ yi rɔwankom. Ɔwa aṇ ba məmari məthənɔnɛ. Ɔwa aṇ ba məfith yi təchemp. Chiyaɲ, aṇ yi təkə gbasi aṇkɔs ɲaɲ mɔ kəpa ɲa təkɔm.

2. ʌɲsəkəl bekl mɔrɛɲ

Wuni o wuni ɔ ba mari ma rɔwankom, yi mɔmari a bot ka mɔsekɔrɔnɛ ʌme, kama a te say kɔ tɔ ʌbɔnshɔ, mɔyi ma ʌɲdɛr ɲɔɲ, kəpa uwan duni thalɔm wunibom, sɔthlɔm ʌtənt mɔɲ fɔf, ʌɲdina mɔɲ tɔɲ, thalɔm kəpa ʌɲgbɔp ʌɲ yi, təkə ʌte mɔ wop ka ʌmɛrɔ ɲɔɲ, ʌɲthɔf ɲɔɲ, thalɔm ʌɲbɔnshɔ ɔ wur, tə mɔnɛ, ta ro a kom kɔ-o, yi mətəma ɔ-e. Rodi kati sɔ, a ye təkə yɔ kɔ agbɔy tə kəpa ʌɲgbɔp ʌɲe rɔ yi, ʌmari ɔ təml, thalɔm mɔtəml ma ʌɲthɔf, thalɔm ʌɲgbɔɲ ɔwuni ɔ yi-e, thalɔm kəpa ʌɲthɔf ʌɲe po chiya ka ʌɲyɛθhɛ ɲati, thalɔm a tɔɲ ɲi mɔshehekɛ, ʌɲyi ro ratha ka ʌthɔf ʌlɔm, thalɔm ʌɲ bayɛ ʌte ma yɔ ka ʌɲyɛθhɛ ɲate.

3. Ансәкәл бекл мәсәс

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ta ʌhesəm ɲɔŋ, ɾʌwankom ɾɔŋ yi kʌfisoɔs ʌhesəm ɲɔŋ.

4. *Λησəkəl bekλ mληlə*

A ye so təkə wop wuni rətar, thaləm kəyis kə məshekε. A ye so təkə wop wuni, kəthila atar də rəŋ o rəŋ. Kəthila anfəm ka rətar a yi təkə qbine ki.

5. Anṣəkəl bekʌ tamath

A γε τὰ ἐκὰς τῆλάρ, κἀσὺμπαρ, θάλωμ κἀγβαλο wuni ka ἄψωσo ρᾶκωμ.

6. *Λησəkəl bekλ tamthurukin*

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari mɔŋ a yi təkə sɔŋ kɔ kətanŋaŋe ka aŋtɔ-e.

7. Ansəkəl bekλ tamthəderən

Անթափ Լեւոնի ա թանկանք տերի րօ ճեր կա լիցիւ։ Եւա լի թա Լմարի մա կալա լիցիւ լի ցթաթա դա։ Եւա լի թա Լմարի մա կալա լիցիւ լի թա դա կաւաւր կա լիցի մա ցի դա լիցիւ; տա լիցի մաշիմ մաթեկանք Լմե, տալի մ տալի ցի անթափ ալիւ լի լաթաւ մաթեկանք Լմե։

8. $\Lambda\eta s\acute{a}k\acute{e}l\ bek\wedge\ tamth\acute{e}r\epsilon s\acute{a}s$

Wuni o wuni ɔ ba ɛmari kɛmɛ a thonkanɛ ko ta bepi wuni o wuni ɔ kaɛhi ko ɛmari mɔɔ ka rɛwuni kɛpɛt kɛtanɛnɛ ka ɛn tho.

9. $\Lambda\eta s\acute{a}k\acute{a}l\ bek\lambda\ tamth\acute{a}r\epsilon\eta\alpha n\lambda\epsilon$

A ye təkə barkar wuni ka ʎɣɔɔɔ. A ye təkə bot kɔ dɛr ɔfɛnɔnɛ thalɔm kɛfitha kɔ ɾɔthɔf ɔtel ka mɔ te mɔ yema.

10. *Λησəkəl bekΛ tɔfɔt*

A yi təkə sɔŋ wuni o wuni ɫfɛɛ ɫθənɫnɛ suɫ kɔ ɛɫəŋs ka ɫɣbare ŋa ɫɣθonkas gberkethe mə te yɔ ɫgbɫy ka ɫɫgbɛŋgbɛn ɫmari mɔŋ yi ɫɫgbɛthe ŋɔŋ, yi mɫɫəs θalɔm tɫɫəs a pa tɔ yɔ-e.

11. $\Lambda\eta s\acute{a}k\acute{e}l\ bek\wedge t\omega f\omega t\ \eta in$

1. Dwa wuni o wuni a po bot ka lɛbare ɲa lɛthonkas bɛ ta mɔlɔs a pa mɔ yɔ-e, a ye təkə gbasi kəpa lte a lom kəpa to yu-e tətən, haŋ thas a po gbengben yi kələfthi ləfthi. Dwa a sɔŋ ko lɛferɛ ɲa kathonka kama ŋ kathinɛka lte a deŋ ko. Dwa thas a bəp kəpa lte a l m tətən yenka ma wop ko tən.

2. Dwa a ye təkəwop wuni ka ʌŋthɔ ka mɛləs ʌme pəyi ɔ bote ri mlta mɔŋ, pə ka ʌŋthɔ ŋa ʌŋthɔf ŋɔŋ-o, thalɔm ʌthɔf ʌtel ka ʌlɔkɔ a yɔ mɛləs mati-e. Dwa a ye təkə thɛlɛr wuni pə thas mɔ to a bot təkəthɛlɛr wuni məshim ʌŋthɔ ka ʌŋlɔkɔ ɔ shim ʌŋthɔ-ɔ.

12. *Λησəkəl bekλ tɔfɔt mλrɐŋ*

A ye takə bot kəsəŋ ka ʌŋgbundu, ʌŋbɔnshɔ, mɔyɪɾa thalɔm ʌte mɔ gbal, ɔwa kəsambos ayiki tɔŋ yi ʌŋes
ŋɔ ʌfɪnɔ. ɔwa wuni o wuni ba ʌmari ma ka ʏɔ ʌŋthɔ ʌŋ chimɔ kɔ ka ʌŋe mə bot kɔ kəsəŋ-e.

13. Aḥsəkəl bekʌ tɔfɔt məsas

1. Wuni o wuni ɔ ba ɾɔwankom ɾa kɔkɔnɛ ro ɔ yema yi kəbot məyira mɔŋ ro ɔ yema-e ɾa tɔɔf o tɔɔf.
 2. Ɔwa wuni o wani ɔ ba ɔmari ma kɔtey hali ro a kom kɔ-e təkə kɔnɛ ro ɔ yema-e, thalɔm kəkəlɔnɛ ro ɔ wur-e.
14. ɔŋsəkəl beka tɔɔt maŋlɛ
1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔgbukɛ ɔ kɔ mɔnkɔnɛ ɾɔ ɔ tɔɔf ɔlɔm, kɔmɔ a te dif kɔ.
 2. Ɔwa a ye təkə nɔy kɔ ɔmari ɔmɛ ta salata ɛɔɔf ɛyay yay, thalɔm ɾə tətək təlɔm tɛ wɔŋ ɾɔɔlitikis, thalɔm tətək te ləsər mɔthank ma ɔŋyunaytɛd Neshɔn.
15. ɔŋsəkəl beka tɔɔt tamath
1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari təkŋ yirɔ ka ɔŋtɔɔf ŋɔŋ.
 2. Ɔwa wuni ɔ bayɛ mari təkə kɔthi ɔkos kɔŋ ɔmari ma kayi ukin ka ɔŋtɔɔf ŋɔŋ, thalɔm kəbɛnt kɔ kɔmɔ ɔ te shinkar kayi ukin ka ɔŋtɔɔf ɔ te yema.
16. ɔŋsəkəl beka tɔɔt tamthrukin
1. ɔŋfəm ɔruni yi ɔŋfəm abom po tɛna-e, ɔŋ ba mɔri təkə nɔntɔnɛ mɔ to ɔŋ yema-e; təkə te kəlɛnɛ tɔ ɔbɔnshɔ, ɔŋtɔɔf, thalɔm ɔŋdina kɔmɔ ɔŋ tɔpi tɔlek tɔŋ.
 2. Ɔwa a ye təkə nɔt wuni kə kɔnɛ balɔ ka ɔwe ɔ te yema. ɔŋɛ mɔnɔntɔnɛ-e, ɔŋ yi təkə bɛŋ ka mɔyema maŋ.
 3. Ɔwa mɔ ɔyɔi ɾɔlek ɾa mɔyira ɾɔ yi kɔboth ka ɔkəlɔŋ kəlɔŋ ka mɔyiranɛ-e, ɔŋɛ ka ɔkəlɔŋ bɛ yi ka ɔŋtɔɔfɛ, a yi təkə bum ŋa dɛ rɔŋ o rɔŋ maŋ yema yɔtha-e.
17. ɔŋsəkəl beka tɔɔt tamthəɔɔrɔŋ
1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari təkə ba ɔkɛŋ kɔŋ kɔn son. Ɔwa ɔ gbɔli ɔɔ kɔl ba ɔkɛŋ yi ɔfəm ɔlɔmŋ.
 2. Ɔwa wuni ɔ bayɛ mari təkə kɔthi kɔ ki ɾɔ fɔɔɔ ɾəkom.
18. ɔŋsəkəl beka tɔɔt tamthɛsas
- Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma ɾɔwankom ɾa kɔtɔmtɔmɔnɛ to ɔ yema, ɛnɔnɛ yɔŋ yi ɔŋdina ɔ yema wɔp-e. Wa ɔ ba ɔmari ma kɔshinkar ɔŋdina ɔ yema, yi mɔlanɛ mɔŋ. Ɔwa ɔ ba ɾɔwankom ɾa kɔthɛksɔ, kɔbɔtho, kɔtɔŋɔŋɛ yi kɔthɛksɔ mɔlanɛ mɔŋ ɔyɔi kɔŋ son-o, ka ɔkəlɔŋ kəlɔŋ yi ɔfəm ɔlɔm-o, dɛɾ ɔgberkethe-o, thalɔm ka ɔŋ gbundu ŋɔŋ.
19. ɔŋsəkəl beka tɔɔt tamthɛŋɔnɔlɛ
- Wuni o wuni ɔ ba ɾɔwankom ɾa ɔtɛ ɔ tɔmɔ yi kɔɔɔf ɔtɛ ɔ yema-e. Ɔwa ɾɔwankom ɔrɛ ɔ ba ɾi təkə bɛt ɔtɛ ɔ nɔnɛ kə tɛ bɔt kɔ kə sɔŋ yi kɔthɛns, thalɔm kəsakɔthi tɔɾa yi ɛtɔmtɔmɔnɛ dɛ rɔŋ o rɔŋ kə təkəlɛnɛ ro ɔ yi-e.
20. ɔŋsəkəl beka kəgba
1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔwɔp mɔgbɔnɛ mɔthɔɔfɔl yi kəkulɔnɛ ɔŋɛ ɔ yema-e.
 2. A ye təkə fɔsar wuni kɔmɔ ɔ kɔkulɔnɛ ka ɔtɛ ɔ te yema-e.
21. ɔŋsəkəl beka kəgba ŋin

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kɔgbasi ʌgbɔp ka ʌɣkwament ɲa aɲthɔf ɲɔɲ, kɛtɔɲ ka kɔɲɔɲ gbɛɲ thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.
2. ʌɣkwament ʌɲ yi tɛkɛtɔɲɔɲ ʌte aɲfɛm aɲ yema-e. ɔwa mɔyema ʌme aɲ tɛ tɔɲɛ ɲɔ ka kɔtente thith aɲɛ aɲ yema-e, ka aɲgbundu. ɔwa a yɛ tɛkɛ pɛnshane ʌmari ma wuni o wuni po bɛk tɛki thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ tɛma ta ʌtɔɲ.
3. [Missing?]

22. ʌɲsɛkɛl bekl kɛgba mɔrɔɲ

ɔwa mɔ pɛyi wuni o wuni ɔ yi kɛtɔɲ ka aɲfɛm ʌkɛpɛt-e, ɔ ba ʌmari ma kɔmɔrɔne kɔ kɔmɔ pɛfisa kɔ kɛtɔɲ ka ɛmar ya aɲthɔf, ɛmar ya tɔthɔf tɛtɛl, kɛtɔɲɔɲ ka mɔ to ɔ gbɛli tɛmɔ ukolo yi yiki kɛtɔɲ ka aɲkɔs ɲɔɲ.

23. ʌɲsɛkɛl bekl kɛgba ɛsas

1. ɔwa wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kɔwɔrɛk mɔrɔnɛ, rɔwankom ra kɔthith kɔ rɛmɔrɔnɛ yi ka ɔlompi wati kɔmɔ ʌte pɛnshane kɛsɔɲ wuni mɔrɔnɛ.
2. ɔwa wuni o wuni ɔ yi tɛkɛ ba ʌrɔm ʌthɛnɔne bepi aɲ yɔ mɛrɔth mɛthɛnɔne kɛte tɔ ʌgbay.
3. A yi tɛkɛ rɔm wuni o wuni ʌrɔm ʌfɛnɔ mɛ gbɛli sɔɲ kɔ ayiki tɔɲ ka rɔlek rɔɲ yi kɛmar mɔtɔy mɛlɔm ɔ yi tɛkɛ yɔ ka ʌkɛlɔɲ kɛlɔɲ ɔyi-e.
4. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari tɛkɛ kulune, thalɔm kɛtɛpi ʌnɛnki mɛ chimɔ kɔ kɔmɔ ɔ sɔthɔ ʌrɔm ʌfɛnɔ ka mɔrɔnɛ mɔ wɔrɛk-e.

24. ʌɲsɛkɛl bekl kɛgba mɔnɛ

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kɔfɔthane kɛwɔr kɔyɔ mɔrɔnɛ to ɔ yema. ɔwa ɔ ba ʌmari ma kɔsɔɲ kɔ ʌlɔkɔ mɔ fɔthane ʌlɔkɔ o lɔkɔ.

25. ʌɲsɛkɛl bekl kɛgba tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kayi uyɛnki mɛdɛr, yi kɔbɔr kɔɲ. ɔwa aɲ yi tɛkɛ ba ɛdi ɛbeki, ɛyɛt ɛwɔɲ, aɲsɛth kɔyi, tɔl ɛbeki, ɛmar ya ʌɲthɔf. ɔwa ɔ yi tɛkɛ sɔthɔ ʌmar ka ʌɲlɔkɔ mɔ te yi rɛ mɛrɔnɛ-e, thalɔm utuy, bepi ɔ sɛkɛ ulɔrɔne, thalɔm kɛsɛkɛ ubora, ubɔki, ɔwa sɔthɛlɔm mɔ mɔ tɛ sɔ gbɛli wɔrɛk ka aɲyɛthɛ ɲɔɲ.
2. ʌɲkomrɔ yi aɲfɛth bɛ a yi tɛkɛ sɔɲ ɲa mɛmari mɛthɔkɔɲ. ʌɲfɛth ʌɲɛ ma kom ka kɔ te tha nɔntane yinkɔ te tha nɔntaneɲ, a yi tɛkɛ sɔɲ ɲa ɛmar ɛthɛnɛ.

26. ʌɲsɛkɛl bekl kɛgba tamthurukin

1. Uwath O wath ɔba ʌmari ma k ʌyɔkɔ ɔkarɔn A yi tɛkɛ yɔ wath o wath ɔ pon kɔ kɔrɔɲ ka ʌtaranthe tɛfɛth. Kɛrɛ kɔthɛkɛs tɔtol yi kɔkɔrɔɲ kɛbɔli rɛkɔm a yi tɛkɛ sɔɲ ki ka aɲfɛth ʌɲɛ gbɛli thɛkɛs yi kɔkɔrɔɲ kati.
2. ɔwa kakarɔn a yi tɛkɛ yɔ ki kɔmɔ kɛ gbɛli mɔr ɔwuni kɔmɔ ɔ kɔ rodi, tɛ kɛbɔr ʌyiki tɔɲ yi rɔwankom rɔɲ. ɔwa kɛyi tɛkɛ gbɛli kɔrɔ kɔ kɛsɔthɔrɔne ɛmɛrɔ, kɔmuyɔne, kɛ kɔrɔ rɛyathki kɛtɔɲ ka tɔ bonɔ ta ʌrɔrɔ, aɲfɛm ʌkɛpɛt, ɛdina ɛgbaske gbaske, ɔwa yi kɛ kɔrɔ mɛthɔfɛl mɔ to ʌɲyɔnatɛd Neshon aɲ yema-e.
3. ʌɲkomrɔ aɲ ba ʌmari ma kɔthith kɔ kɛ karɔnɲ kɔɲ yema aɲfɛth ɲaɲ aɲ karɔnɛ-e.

27. ʌɲsɛkɛl bekl kɛgba tamthɛdɛrɔɲ

1. Dwa wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌtʌŋ mʌkur ma aŋfəm ŋɔŋ ʌme ɔ yema-e, yi ka ʌkəlɔŋ kəlɔŋ ɔ yi-e. ɔ yi təkə yanthene mʌtʌy ʌme, ɔwa ɔ yi təkə mar kʌmʌ mə kɔ ro di ka mɔyeŋ.

2. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kəbum mʌyi, mʌyɛt ʌme ɔ bɛmpa yi ʌtafl ʌte kɔŋɔŋ ɔ gbal-e.

28. ʌŋsəkəl bekl kəgba tamthɛsas

Dwa wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌtʌŋʌne ʌŋe ɔ yema pəyi ka aŋthɔf ŋɔŋ rəkɔr-o, thaɔm rə təthof tətɛl ro mɔ gbəli sɔthɔ ʌŋfɛɛɛ ŋa ka sɔthɔ mʌtʌy ʌme bɛ a gbal ka mʌsekɾʌne ʌme ka ɾʌwʌŋkom ɾɔŋ kəyankʌŋ.

29. ʌŋsəkəl bekl kəgba tamthɛnaŋlɛ

1. Dwa wuni o wuni ɔ ba ʌŋgbɛthɛ ŋa təkə mar ʌkəlɔŋ kəlɔŋ ɔ sɔthɔ ɾʌwʌŋkom bɛ ɔ po tɛŋa yi kəwʌr ŋaŋiɛŋ.

2. Dwa hali ma apa wuni o wuni ɔ ba ʌmari yi ɾʌwʌŋkomɾɔŋ, ta tʌɾʌ ti kəpa ɔ yi ro ratha ka ʌ ŋthɔ. Dwa ɔ yi təkə yikis ʌmari yi ɾʌwʌŋkom ra aŋkos ŋɔŋ. Dwa ɔ aŋfəm ŋa ɾʌwʌŋkom.

3. Dwa ʌmari ʌme yi ɾʌwʌŋkom ʌre, ɛ sɔŋ ye wuni mari təkə te tʌŋʌne mʌbotəs ma ʌŋyʌnayed Neshɔn.

30. ʌŋsəkəl bekl kəgba tɔfɔt

Dwa ʌte yi ka mʌsekɾʌne ʌme bɛ, a ye təkə gbasi ti təkə sɔmpar ʌŋthɔf, wuni o wuni, thalɔm ʌnənki ŋa ʌŋfəm, thalɔm təkə kasara ʌmari yi ɾʌwʌŋkom yi ka mʌsekɾʌne ʌme.
